

WK-III.431.3.3.2025

Szanowny Pan
Dariusz Falkowski
Dyrektor
Centrum Usług Społecznych
ul. Dworcowa 8
13-306 Kurzętnik

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku**, ul. Dworcowa 8, 13-306 Kurzętnik (REGON: 511402852, NIP: 877-141-21-47).

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia, wykonywanie zadań w Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku nadzorował **Pan Dariusz Falkowski**, powołany od 1 stycznia 2023 roku na stanowisko Dyrektora Centrum Usług Społecznych.

Bezpośredni nadzór nad realizacją kontrolowanych zadań do chwili zakończenia działań kontrolnych sprawował **Pan Bartłomiej Obuchowski** zatrudniony w Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku od dnia 2 listopada 2023r.

(dowód: akta kontroli: 8.11, 8.37, 8.38, 8.43, 8.45)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny:

- **Anna Stejn** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Kontroli Świadczeń w Delegaturze Urzędu w Elblągu - **przewodnicząca zespołu kontrolnego**;
- legitymacja służbowa nr 17/2021 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 3 lutego 2025 roku nr WK-I.0030.85.2025 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku.
- **Małgorzata Mazur** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Kontroli Świadczeń w Delegaturze Urzędu w Elblągu;
- legitymacja służbowa nr 2/2025 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 3 lutego 2025 roku

nr WK-I.0030.86.2025 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku.

(dowód: akta kontroli: 4, 5)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 17 lutego 2025 roku do 26 lutego 2025 roku. Odnotowana została pod pozycją 37 w książce kontroli prowadzonej w Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku.

(dowód: akta kontroli: 9)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w Delegaturze Urzędu w Elblągu, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowanie ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie którego okazano upoważnienia do kontroli oraz legitymacje służbowe kontrolerów. Poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została wideokonferencją, w czasie której kontrolerzy przekazali wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowali o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EKD pod nr sprawy WK-III.431.3.3.2025.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2023/2024 (od 1 października 2023 roku do 30 września 2024 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190 ze zm.) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 poz. 1993 ze zm.) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu

alimentacyjnego za kwartał IV 2023 oraz kwartał I, II i III 2024 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2023/2024 (od 1 października 2023 roku do 30 września 2024 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **262.857,34 zł (620 świadczeń)**.
2. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2023/2024 (od 1 października 2023 roku do 30 września 2024 roku) wyniosły **179.519,33zł**, co stanowiło **68,30 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.
3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2024 roku – wyniosło **3.845.879,43zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowił:
 - **5.944,82 zł** - w IV kwartale 2023 r.,
 - **19.988,52 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2024 r.
5. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów.

Organ właściwy- tj. Wójt Gminy Kurzętnik - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych w: IV kwartale 2023 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2024 roku przeznaczył łącznie **26.056,75 zł**.

(dowód: akta kontroli: 8.2, 8.15-8.18, 8.48, 8.49, 8.51-8.57)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Kurzętnik liczy ogółem 9.003 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Wójt Gminy Kurzętnik. Zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizowało Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku.

Czynności kontrolne wykazały, że powyższe zadania realizowane były zgodnie z art. 8a, 8b i 8c oraz zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 poz. 1993 ze zm.). W jednostce kontrolowanej decyzje z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Kurzętnik. Ustalono, że zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku wykonywało swoją działalność na podstawie Statutu Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku nadanego Uchwałą Nr XIV/151/20 Rady Gminy Kurzętnik z dnia 24 czerwca 2020r. zmieniony Uchwałą Nr XXXIX/461/24 Rady Gminy Kurzętnik z dnia 26 lutego 2024r. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki kontrolowanej stanowił w § 2 pkt 8 że: „Centrum działa na podstawie przepisów prawa, a w szczególności: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów”.

(dowód: akta kontroli: 8.19)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2021 z dnia 4 stycznia 2021r. Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku, zmienionego Zarządzeniem Nr 18/2021 z dnia 31 marca 2021r. Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku. Po dokonanej analizie tego dokumentu kontrolujący stwierdzili, że obowiązujący Regulamin organizacyjny był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 8.27, 11.2)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku było organizacyjnie przygotowane do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizowane były przez trzech pracowników, starszych inspektorów Zespołu do Spraw Świadczeń. Niniejsi pracownicy podlegali bezpośrednio Zastępcy Dyrektora Centrum Usług Społecznych. W dniu rozpoczęcia kontroli pracownicy zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadali aktualne zakresy czynności oraz upoważnienia niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku realizuje zadania wynikające ze Statutu, Regulaminu Organizacyjnego na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy.

W okresie objętym kontrolą pracownicy realizujący kontrolowane zadania uczestniczyli w szkoleniach mających na celu podwyższenie ich wiedzy, umiejętności niezbędnych do realizacji zadań.

(dowód: akta kontroli: 8.10, 8.12, 8.31-8.36, 8.39-8.41, 8.50, 10, 12)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku mieści się w dwukondygnacyjnym, wolnostojącym budynku przy ul. Dworcowej 8, 13-306 Kurzętnik. Osoby realizujące kontrolowane zadania zajmują pokój na parterze budynku o powierzchni ok. 25 m². Na korytarzu Ośrodka znajduje się kącik dla interesantów, wyposażony w stolik oraz krzesła. Zgłaszający się do Ośrodka klienci mogą tam usiąść, wypełnić wniosek i poczekać na obsługę. Stanowiska pracy osób realizujących kontrolowane zadania wyposażone są w niezbędny

sprzęt i urządzenia biurowe. W trakcie kontroli ustalono, że osoby realizujące kontrolowane zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów miały odpowiednie warunki pracy.

Budynek, w którym mieści się CUS posiada bariery architektoniczne. Bariere architektoniczną, która utrudnia dostęp osobom z niepełnosprawnościami do pomieszczeń biurowych stanowią schody zewnętrzne i wewnętrzne. Z uwagi na specyfikę budynku z lat 70-tych nie ma możliwości likwidacji występujących barier. W celu ułatwienia dostępu osobom z niepełnosprawnościami przy schodach zainstalowany został dzwonek. W razie potrzeby pracownik realizujący kontrolowane zadania wychodzi do klienta i pomaga w załatwieniu sprawy.

(dowód: akta kontroli: 8.9, 8.20)

Z informacji Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku wynika, że wywiady alimentacyjne i oświadczenia majątkowe dłużników alimentacyjnych są przyjmowane w sali konferencyjnej bądź przy stanowiskach pracy osób realizujących kontrolowane zadania. Podczas wywiadów alimentacyjnych w pomieszczeniu przebywa jedynie upoważniony pracownik oraz dłużnik, dla którego pracownik stara się stworzyć warunki umożliwiające zachowanie poufności i ochrony danych osobowych.

Dokumentacja dotycząca funduszu alimentacyjnego gromadzona jest w teczkach osobowych opisanych imieniem i nazwiskiem oraz adresem zamieszkania wnioskodawcy. Dokumentacja dotycząca dłużników alimentacyjnych przechowywana jest w teczkach osobowych opisanych imieniem i nazwiskiem oraz adresem zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Wszystkie akta ułożone są w kolejności alfabetycznej w zamykanych na klucz szafach w pomieszczeniu biurowym zajmowanym przez pracowników realizujących kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli: 8.6, 8.14)

Osobom przeprowadzającym kontrolę przekazano umowę licencyjną na oprogramowanie do obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego zawartą z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 17B. Ustalono, że pracownicy merytoryczni w Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 8.42, 8.44, 8.46, 8.47)

Zgodnie z art. 8a, art. 28 ust.1 pkt.1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz.U. z 2025 r., poz.85) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych. W jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do następujących biur:

1. Biuro Informacji Gospodarczej Info Monitor (od 29 września 2015r.)
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (od 24 lipca 2015r.)
3. ERIF Biuro informacji Gospodarczej S.A (od 2 stycznia 2009r.)
4. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej (od 13 lipca 2009r.)

Z informacji uzyskanej od Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku wynika, że do Biur Informacji Gospodarczych skierowano zaległości 24 dłużników alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 8.3, 8.23)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku wynika, że w okresie objętym kontrolą, Ośrodek nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 8.7)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku prowadziło:

- **44 postępowania** administracyjne w sprawach związanych z ustaleniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zakończonych decyzjami o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego;

- **4 postępowania** w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;

- **2 postępowania** w sprawie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W kontrolowanym okresie **nie prowadzono postępowań** administracyjnych w sprawie: umorzenia nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, odroczenia terminu spłaty/rozłożenia na raty kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o umorzenie należności, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt. 1, 2 i 4 oraz art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionych do alimentów.

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku podejmowało działania wobec **57** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **30** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Kurzętnik,
- **27** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

W okresie objętym kontrolą do Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku wpłynął 1 wniosek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych - w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 Ustawy oraz nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych w trybie art. 3 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 8.1, 8.3, 8.5, 8.13, 8.21, 8.22, 8.24, 8.25, 8.29, 8.30)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolera spośród wszystkich postępowań administracyjnych

w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku w okresie objętym kontrolą.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli:11.1, 13-18)

VI. Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **15 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **21** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **13** postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **4** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji zmieniających wysokość przyznanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- **2** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji ustalających wysokość nienależnie pobranego świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- **2** sprawy związane z uznaniem dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz w zakresie dalszego podejmowania wobec niego działań, w których prowadzono **2 postępowania** administracyjne - zakończone wydaniem decyzji administracyjnych.

(dowód: akta kontroli: 11.1, 13, 16)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 10 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Kurzętnik;
- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 11.1, 14, 15, 17, 18)

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKI MAZURSKI
Radosław Król**

Do wiadomości:

Wójt Gminy Kurzętnik – Pan Adam Głowacki